

УДК 378

АНАЛІЗ ВЛАСНОГО ДОСВІДУ НАВЧАННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ**І.Г. Олішевський**

студент групи 141м-17-2, Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпро, Україна, e-mail: olishevskiyi@ukr.net

Анотація. Проведено критичний аналіз власного досвіду навчання за п'ять курсів та зроблено пропозиції щодо покращення навчального процесу.

Ключові слова: педагогіка вищої школи, технології навчання, якість навчання.

ANALYSIS OF OWN EXPERIENCE OF STUDYING AT THE UNIVERSITY**I.G. Olishevskiy**

Student, National Mining University, Dnipro, Ukraine, e-mail: olishevskiyi@ukr.net

Abstract. Critical analysis of own experience of studying for five courses was conducted and suggestions for improvement of the educational process were made.

Keywords: pedagogics to high school, technology of studies, quality of studies.

Вступ. Науково-технічний прогрес характеризується стрімким вдосконаленням технологій у всіх галузях науки і техніки. При цьому, дуже швидко змінюється зміст інформації, а її кількість подвоюється кожні 15 років, що створює проблеми підготовки фахівців. Одним із шляхів вирішення даної проблеми є використання сучасних технологій навчання.

Мета роботи – аналіз сучасних технологій та якості навчання в Державному ВНЗ «Національний гірничий університет» за період 2013...2018 рр. із досвіду студента кафедри систем електропостачання.

Матеріал і результати досліджень. Важливим елементом навчання, що забезпечує якість навчання, є навчально-методичне забезпечення освітнього процесу [1]. Можна зазначити, що на кожному з предметів було запропоновано достатній перелік навчальної літератури, необхідної для опанування цього предмету. І часто авторами дуже корисних та зручних посібників були викладачі нашого університету.

За період навчання пройшли значні зміни на лекційних заняттях. На перших курсах більшість лекцій проходила за квапливим заповненням великих конспектів. Лише деякі викладачі забезпечували нас зручними та повними конспектами в електронному вигляді, а на лекції увага акцентувалася на розумінні та роз'ясненні цих матеріалів. На даний момент майже всі ле-

кції на кафедрі систем електропостачання проходять із застосуванням інформативних слайдів, які надаються разом із електронними конспектами усім студентам. Це дуже зручно, адже не витрачається час на малювання крейдою на дошці та копіювання у зошити, виключаються помилки при конспектуванні, а також інтенсифікується робота в аудиторії, зосереджується увага на найважливіших моментах дисципліни.

Дещо інша ситуація спостерігається з лабораторними заняттями. На деяких кафедрах видаються зразкові методичні рекомендації, які значно сприяють розумінню дисциплін та надбанню практичних навиків роботи з технологічним обладнанням. На інших кафедрах можна зустріти методичні рекомендації, в яких дуже стисло описано навіть виконання самої роботи, не кажучи вже про теоретичні відомості, пов'язані з нею. Виконання останніх спричиняє важке сприйняття матеріалу дисципліни. Також, існує значна фізична і моральна застарілість значної частини лабораторного обладнання і, відповідно, методичних рекомендацій щодо роботи з ними.

Окремо хочу звернути увагу на всі дисципліни, що пов'язані із використанням прикладного програмного забезпечення. Весь час протягом навчання ми зіштовхуємось із значною застарілістю версій програмного забезпечення, зокрема таких продуктів як Matlab, MathCAD, AutoCAD, Delphi, Turbo C та ін. Багато із них відносяться до початку 2000-х років. Сучасні версії, які використовують роботодавці, не тільки мають більші можливості, але й можуть значно відрізнятись за інтерфейсом. Це зменшує конкурентоспроможність наших випускників при працевлаштуванні та примушує їх перенавчатися вже на місці роботи. Деякі з програм, що необхідні для нас як для технічних фахівців, взагалі не були висвітлені протягом навчання. Так, для виконання креслень для курсових та дипломної робіт, мені довелося самостійно освоїти AutoCAD.

Також можна додати значну застарілість комп'ютерів на багатьох кафедрах. Більшість комп'ютерів служать 12...15 років, і ще для своїх часів вони не були дуже потужними. Як наслідок, більшість із них не здатна працювати із сучасним програмним забезпеченням.

У відношенні кафедри систем електропостачання можна зазначити, що роботи по оновленню програмного забезпечення та комп'ютерів поступово виконуються. Вже встановлені сучасні операційні системи Windows 10 та замінені деякі пакети програм, наприклад, встановлена версія MS Office 365.

Кожного студента хвилює питання отримання стипендії. В умовах жорсткої рейтингової системи для отримання стипендій дуже важливим постає питання оцінювання результатів вивчення дисципліни [2].

Починаючи із зимової сесії 2016...2017 навчального року, лише 40...45 % студентів бюджетної форми навчання можуть отримувати стипендію.

Оскільки рейтинг розраховується у стобальній системі, то є велика різниця: отримати «відмінно» – 90, чи «відмінно» – 100 балів. Тому дуже важливо мати чітку та прозору систему отримання балів з кожного окремого предмету. Натомість, досить значна кількість викладачів протягом нашого навчання (приблизно кожен четвертий) не роз'яснює на початку чверті як буде проводитися оцінювання по дисципліні. Такі дисципліни завершуються дуже схожим чином: підсумковий залік, оцінка за національною шкалою, та її «трансформування» у стобальну систему. При чому «добре» це завжди 74 чи 82 бали, а «відмінно» – 90, рідше 95 балів. Обґрунтувати, чому викладач поставив саме 90, а не, скажімо, 97 балів, людина не може, але переконати її у іншому результаті – дуже складно. Такі ситуації викликали лише моральне незадоволення на перших курсах, коли ще не було рейтингу, і оцінка «відмінно» враховувалася незалежно від кількості балів – 90 чи 100. Але в даний час, таке відношення може коштувати студентові стипендії. При цьому, ще із перших курсів нашого навчання були викладачі, які чітко пояснювали, як будуть нараховуватися бали за їх дисципліну (наприклад, за лабораторні заняття – 40 балів, за індивідуальне завдання – 10, залік – 5 завдань по 10 балів, тощо), і це було дуже добре.

На мій погляд, існуюча рейтингова система здатна стимулювати студентів до покращення своїх знань та умінь за умови надійної системи оцінювання знань. Отже, бажано, щоб кожен викладач на початку своєї дисципліни чітко окреслив, як вираховується підсумкова оцінка, скільки балів відводиться за кожну складову (екзамен, індивідуальні завдання, лабораторні роботи, тощо). Тоді все буде прозоро та чітко. І будуть виключені ситуації, коли викладач відмовляється ставити 100 балів, оскільки нібито «на 100 балів він сам не знає» (цитата).

Починаючи з 2016-2017 навчального року, ми познайомилися із платформою дистанційної освіти. На власному досвіді можу сказати, що це є зручним засобом для покращення знань студентів. По-перше, з усіх дисциплін ми отримуємо необхідне методично-навчальне забезпечення: достатньо підписатися на відповідний курс. По-друге, завдяки такій формі нам не доводиться мерзнути взимку у холодних аудиторіях, стояти у транспортних заторах, що спричинені снігом. По-третє, виникає зв'язок із викладачем, який може відповісти на предметні запитання через систему повідомлень.

Але в дистанційної освіти є і недоліки, які повинні бути виправлені. По-перше, ці заняття не входять у навантаження студентів і викладачів – отже, після її завершення семестр триває рівно стільки, скільки він тривав би і без неї. Звідси витікає друга проблема: ці заняття напряду вираховують декілька тижнів із літніх канікул, оскільки весь семестр здвигається на 2...3 тижні вперед. По-третє, на деяких кафедрах вимагають, щоб студенти і викладачі

проводили дистанційні заняття за розкладом, тобто були он-лайн в певні години протягом тижня (особливо курйозно, коли розкладу ще немає). Тут виникають питання: що заважає студентам навчатися в зручний для них час і рівно стільки, скільки необхідно, адже швидкість сприйняття у кожного різна. А також питання, навіщо викладачу бути он-лайн всю пару і слідкувати за студентами, замість того, щоб дозволити їм самостійно опрацювати матеріал теми і виконати завдання, а вже відповідати на запитання в разі їх виникнення. Були групи студентів з інших кафедр, які зіштовхувалися із такою проблемою.

На нашій кафедрі дистанційна освіта була організована в найкращому вигляді. Були поставлені терміни, в які ми мали вивчити певний матеріал і виконати практичні завдання. Викладачі регулярно заходили та відповідали на наші запитання. Потім ці завдання було враховано в загальну оцінку за предмет, а не залишено поза увагою, як це бувало на деяких інших кафедрах. Це було зручно, ефективно, і залишило гарні спогади. Досвід нашої кафедри пропонуємо поширити на весь університет.

Висновки. Випуск якісно підготованих фахівців в сфері електроенергетики в цілому, та за спеціалізацією «Енергетичний менеджмент» зокрема, необхідний для повноцінного розвитку нашої країни та забезпечення ефективного функціонування всіх сфер життя: від побуту до промисловості. Зменшення втрат при генерації, передачі та розподілу електроенергії, підвищення енергоефективності споживання, зменшення енергоємності валового внутрішнього продукту – найважливіші питання, над якими повинні працювати наші випускники. Поєднання якісного викладання, високого фінансування вузів та зацікавленості студентів здатне забезпечити створення відмінних фахівців, які покращать становище вітчизняної енергетики зокрема, та економіки в цілому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Салов В. О. Створення навчальної літератури для вищої школи : навч. посіб. / В. О. Салов, Ю. О. Шабанова, О. Н. Ільченко. – Дніпропетровськ : НГУ, 2014. – 187 с.
2. Україна. Закони. Закон України «Про вищу освіту» : станом на 05 вересня 2017 р. – Офіц. вид. – Київ : Парлам. вид-во, 2017. – 109 с.